

чал.

Но Асен не ги видя.

29

Между куманските бежанци имаше и няколко монголски пленници, които узите водеха със себе си като заложници, за да могат по-късно да поискат от хан Октай връщането на няколко техни вожда, пленени при боя в Капчак. Иоан Асен беше люболител да ги види, да ги разпита, да узнае от къде произлиза страшната мощ на тяхното нападение, силата на огромното им царство.

Пради^{да} замине за Царева ливада, където щеше да настани че-
лядта си за пред лятото, той пожела да му бъде доведен пленения
военачалник Чагада.

Монголецът биде докаран от дружина кумани. Обкован в тежки вериги, бос, гологлав. Той падна на колене пред самодържеца, целу-
на нозете му, остана така, със сведен до земята чело и протегна-
ти напред ръце. На ушите му блестяха златни обици. Дългата му чер-
на коса бе заплетена в плитка, която почва от темето. *Свалиха
челегата му.*

- Стани - му каза кротко царят. - Разправи ни как живеете
във вашите аули, на какви закони се подчинявате, кой ви кара да
нападате с такава неудържима мощ, да унищожавате всичко, което се
изпречи пред вас. *Света ли искате да довършите?*

Дивият бранник се изправи. В движението му имаше нещо бла-
городно, изпълнено с достойнство. Жълтото му лице отблъскваше със
страшната си грозота, ала тесните му очички гледаха с настойчиво
разнодушие той, който държеше живота му в ръцете си.

- Нашият велик хан иска да завладее целия свят... Най-пър-
во да покори изтона, а после и запада... Да създаде *на* земята са-
мо една държава, с един господар...

Как всички световни завоеватели си приличат... - си помис-
ли Асен - от Цезар и Анибал ^и до Александър Македонски, ⁸⁰ Атила и